

B.R.S. Semester - 5 (CBCS) Examination
Oct/Nov. - 2022(Old Course)
C-17 HORTICULTURE & FORESTRY (CORE-17)

Time: 2:00 Hours

Marks: 50

Instructions:

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

-
- પ્રશ્ન.૧ નીચેનામાંથી કોઈ એક પ્રશ્નનો માગ્યા મૂજબ જવાબ લખો. (૧૦)
1. પ્રયોગ રચનાના પાયાના સિધ્ધાંતો વિસ્તારથી સમજાવો.
 2. પ્રયોગ એટલે શું? પ્રયોગના હેતુઓ જણાવી, ક્ષેત્ર પ્રયોગનું વર્ગીકરણ સમજાવો.
- પ્રશ્ન.૨ નીચેનામાંથી કોઈ એક પ્રશ્નનો માગ્યા મૂજબ જવાબ લખો. (૧૦)
1. ક્ષેત્ર પ્રયોગમાં અસમાનતા વધારતા પરિબલોની મુદ્દાસર ચર્ચા કરો.
 2. ખંડ એટલે શું? ખંડના માપને અસર કરતા પરિબલો મુદ્દાસર સમજાવો.
- પ્રશ્ન.૩ કોઈપણ ત્રણ ટ્રેકનોંધ લખો. (૧૫)
1. ખંડના જુદા જુદા આકારના ફાયદા-ગેરફાયદા
 2. માવજતોનું પુનરાવર્તન કરવાથી થતા ફાયદાઓ
 3. ક્ષેત્ર પ્રયોગની જવાબદારીની સોંપણી
 4. સમાનતા પ્રયોગ
 5. પદ્ધતિ નમુના પદ્ધતિ
- પ્રશ્ન.૪ કોઈ પણ પાંચ પ્રશ્નોના માગ્યા મુજબ જવાબ આપો. (૧૫)
1. સમજિતું કુલ કદ 10,0000 એકમોનું હોય અને તેમાંથી 200 નમુના લેવાના હોય તો નક્કી કરવામાં આવતું સરખું અંતર (નિશ્ચિત અંતર) કેટલું થશે?
 2. પ્રાયોગિક દોષ એટલે શું?
 3. માવજતોની પદ્ધતિનતાથી થતા ફાયદાઓ ટૂંકમાં જણાવો.
 4. ઋતુઓ વચ્ચેની ભિન્નતાની અસર વિશે સૌ પ્રથમ કોણે ધ્યાન દોર્યું હતું? આ પ્રકારની અસર નિવારવા શું કરવું જોઈએ? ટૂંકમાં જણાવો.
 5. અસમાન ગુણધર્મો વાળા કુલ જથ્થામાંથી નમુનો પસંદ કરવા કઈ પદ્ધતિ અપનાવશો? ટૂંકમાં જણાવો.
 6. ગાજર, મૂળા, ઘઉં, બાજરી, શેરડી અને કેળના પાકો પર લેવાતા પ્રયોગમાં ખંડના કદ વિશે ટૂંકમાં ચર્ચા કરો.
 7. પ્રત્યેક વસ્તુ/એકમને નમુનામાં પ્રવેશવાની સરખી તક આપતી નમુનો લેવાની પદ્ધતિ કઈ? તેની રીત વિશે ટૂંકમાં લખો.
